

Trettio procent av finansieringen för ESS återstår

Strömkvist, Stig
2014
Link to publication Citation for published version (APA):
Strömkvist, S. (2014). Trettio procent av finansieringen för ESS återstår. Sydsvenska Dagbladet. Total number of authors:

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

• Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or recognise.

- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
 You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: https://creativecommons.org/licenses/

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

ESS

SDS

Trettio procent av finansieringen för ESS återstår

LUND

 Ytterligare tre länder - Polen, Schweiz och Ungern - har nu förbundit sig att bygga och driva forskningsanläggningen ESS i Lund.

Drygt 70 procent av finansieringen är därmed säkrad.

Viktiga länder fortsätter att försöka pruta på sina åtaganden.

Regeringen satte sista mars som slutdatum för när ESS skulle vara slutförhandlat med de 17 europeiska länder som visat intresse för anläggningen.

Förhandlingarna kan komma att dra ut på tiden och regeringskansliet förbereder för att förlänga förordnandet för chefsförhandlaren Lars Leijonborg.

Peter Honeth, statsekreterare för forskning och högre utbildning på utbildningsdepartementet, säger att byggstarten kan försenas någon månad utan att det påverkar planeringen eller organisationen som byggts upp kring ESS. Bolaget har nu 250 anställda

och sysselsätter ett hundratal konsulter.

-Men drar byggstarten ut ett halvår eller mer kan vi inte hantera situationen utan drastiska åtgärder, säger Peter Honeth.

Sverige har sedan en månad tillbaka avtal med Spanien och Storbritannien. De länder som nu tillkommit är Polen, Schweiz och Ungern som vardera tar mellan en och två procent av kostnaderna, det vill säga mellan 150 och 300 miljoner kronor.

Några formella avtal är dock inte undertecknade.

-Vi har fått deklarationer från länderna som är tydliga och som uppfyller vad vi krävt av dem, säger Peter Honeth.

De viktigaste länder som återstår att förhandla med är Tyskland, Frankrike och Italien. Peter Honeth säger att förhandlingarna gäller hur stor andel länderna ska ta av investerings- och driftkostnader.

-De har tydligt deklarerat att de vill vara med i ESS. Men de vill sänka sina kostnader och vi vill höja dem. Detta är varken oväntat eller dramatiskt, säger han.

Enligt planen ska det första spadtaget för mångmiljardprojektet tas i sommar

på åkermarken nordost om Lund. Men det är inte bara finansieringen som måste vara klar innan dess. Anläggningen ska också miljöprövas och få klartecken från både mark- och miljödomstolen och Strålsäkerhetsmyndigheten.

Mark- och miljödomstolen håller förhandling i målet i slutet av april. Från Strålsäkerhetsmyndigheten uppges att beslutet kan komma tidig höst.

TEXT: STIG STRÖMKVIST stig.stromkvist @sydsvenskan.se

FAKTA

ESS

■ ESS (European Spallation Source) planeras att byggas på Brunnshög i Lund. Forskare ska använda neutroner för att undersöka material vilket leder till att delar av anläggningen blir radioaktiv.

■ Byggkostnaden är beräknad till 15,5 miljarder kronor och driften till 1,1 miljarder per år. ESS planerar att öppna 2019.

■ 17 länder är involverade: Sverige, Danmark, Spanien, Estland, Frankrike, Island, Italien, Lettland, Litauen, Nederländerna, Norge, Polen, Schweiz, Storbritannien, Tjeckien, Tyskland och Ungern.

Sverige tar 35 procent av byggkostnaden och tio procent av driftskostnaden.